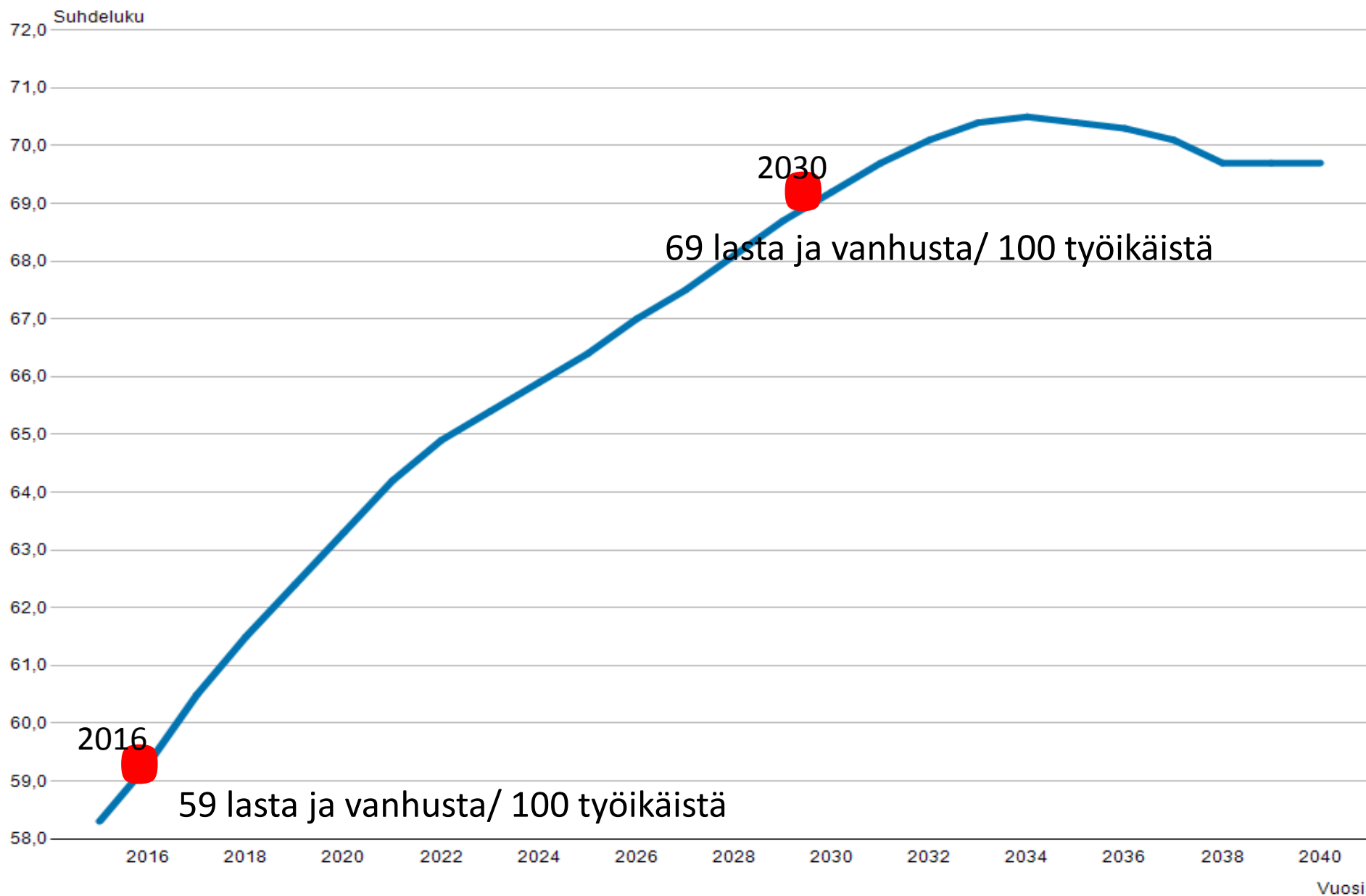

Perusjäämän tasapainottava työllisyysaste vanhusväestön kasvaessa

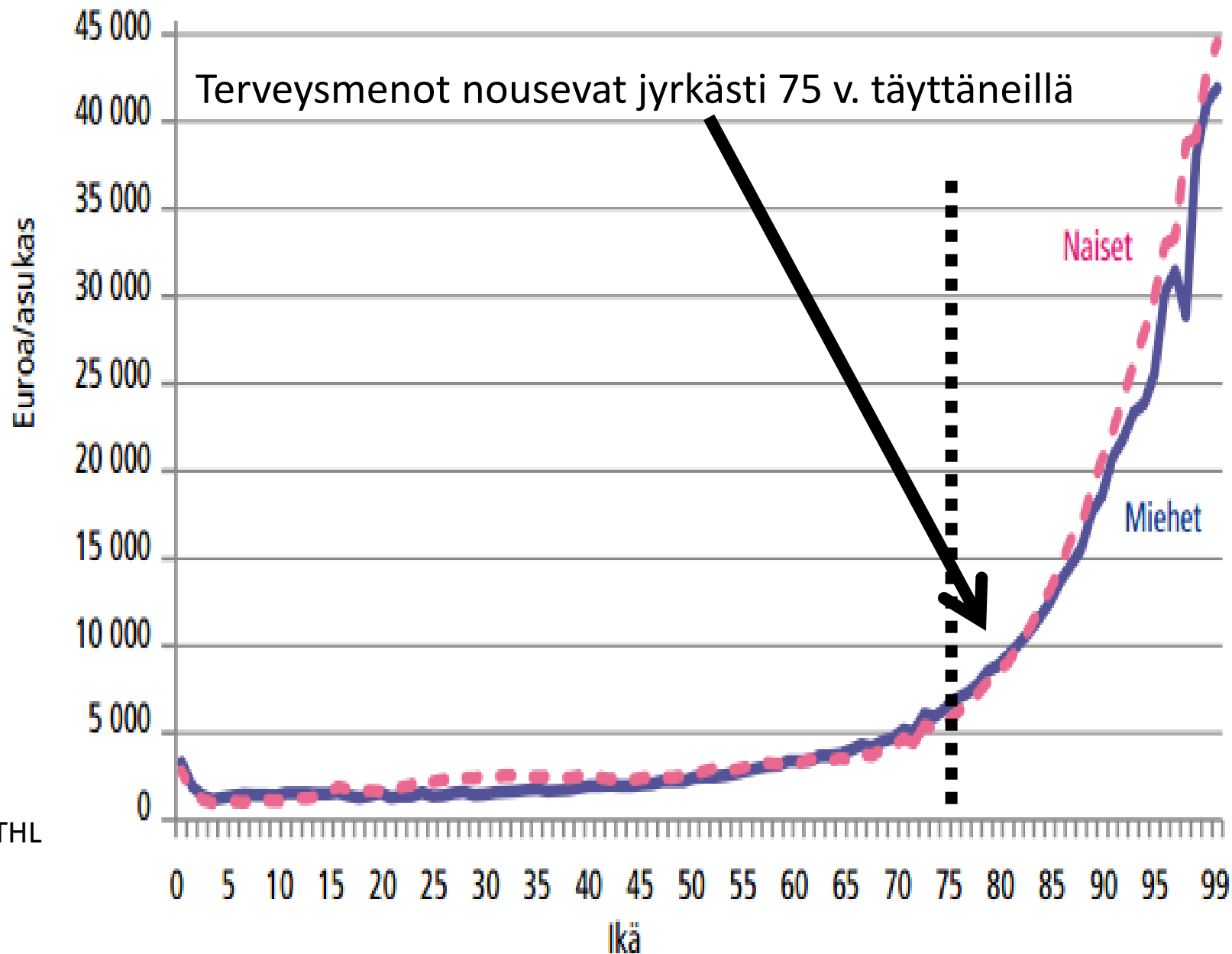
- Julkiset nettomenot henkilöä kohti iän mukaan
- Ikärakenteen muutos
- Perusjäämän tasapainottava työllisyysaste

Liite: Työmarkkinoiden toimivuudesta ja julkisen talouden riskeistä

Huoltosuhte (alle 15-v. ja yli 64-v. määrä sataa työikäistä kohti)

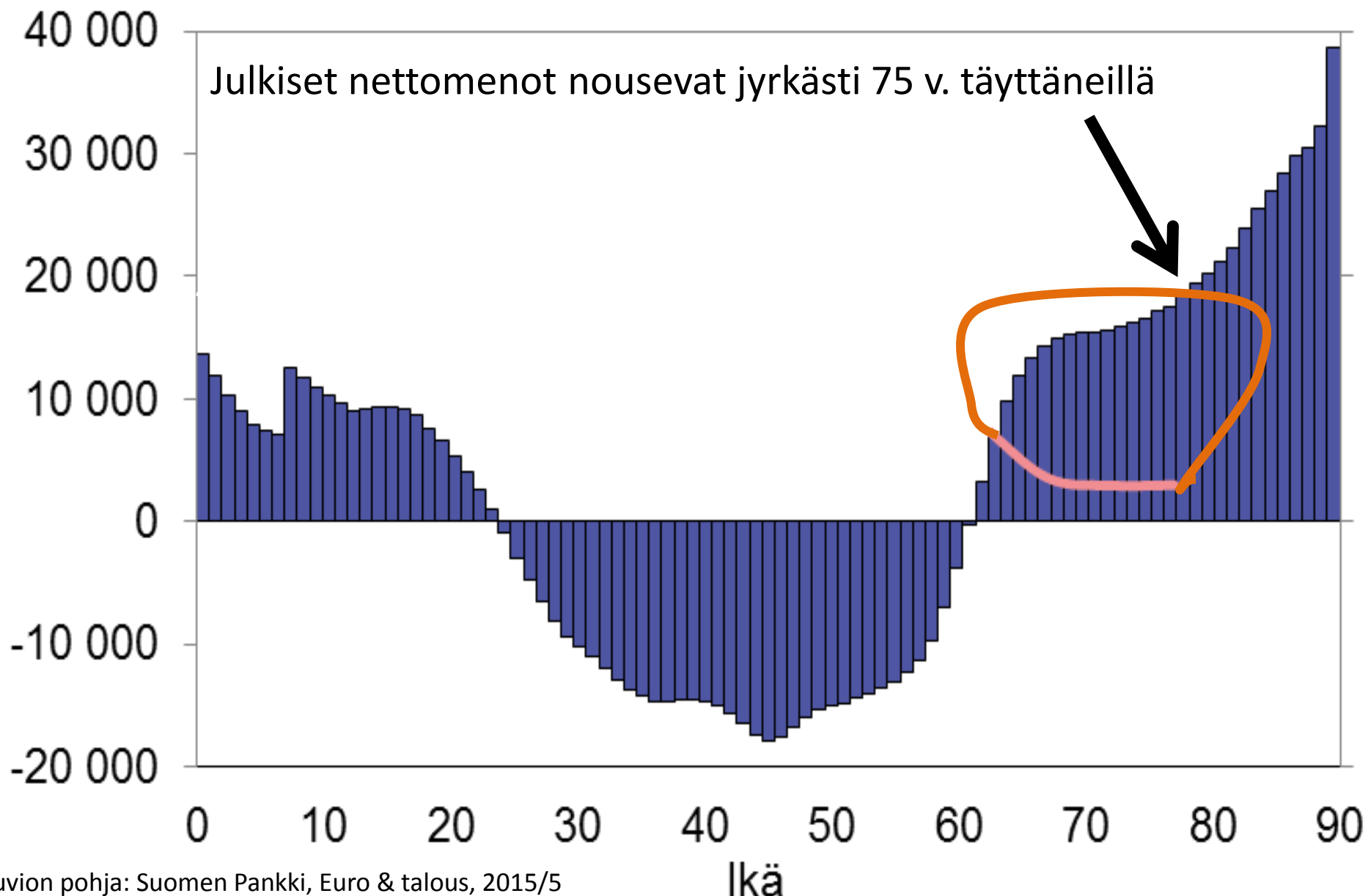
Terveysmenot ikäryhmittäin, euroa/henkilö

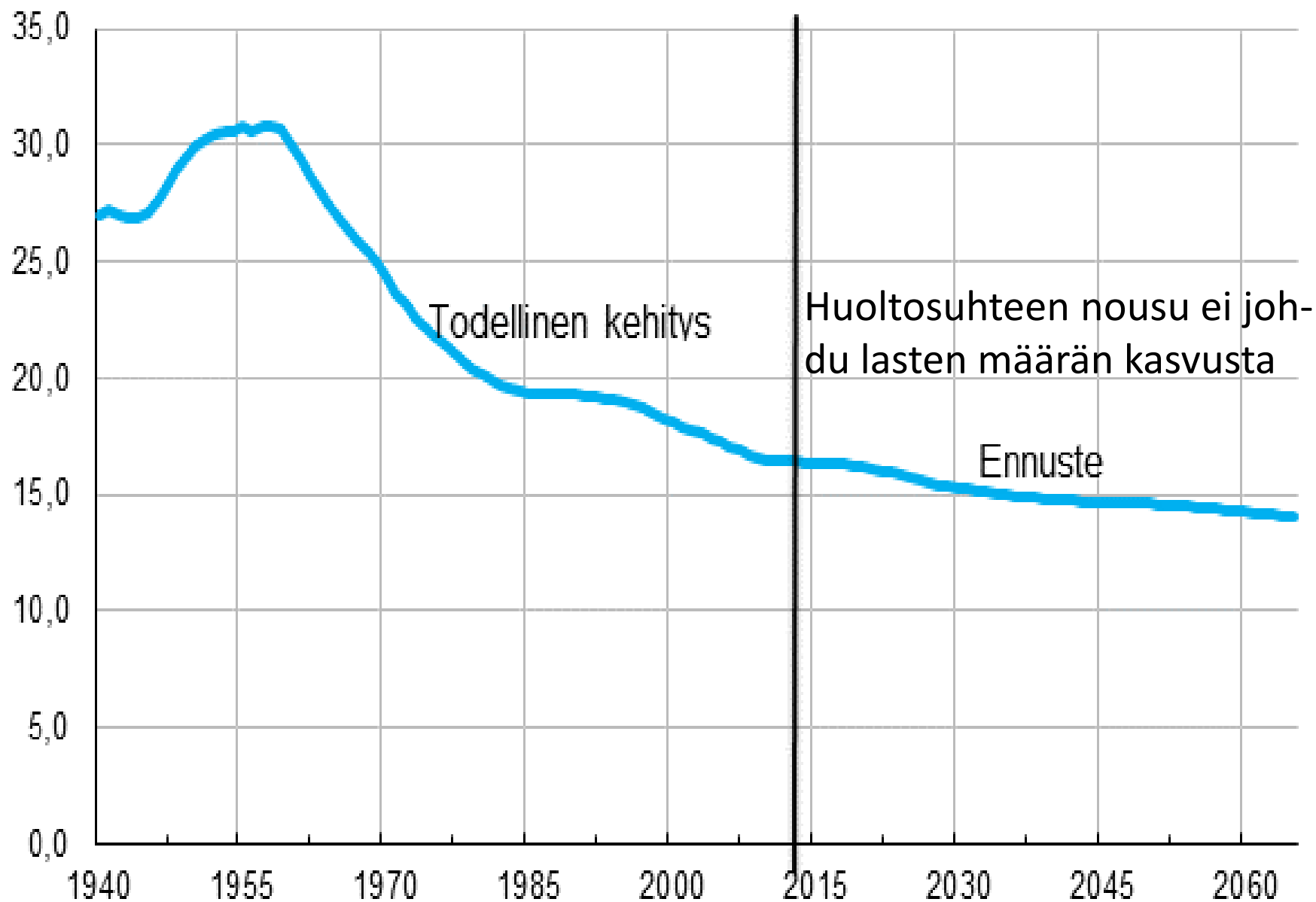
Lähde:THL

Julkisen sektorin nettomenot, euroa/henkilö

Nettomenot = saadut tulonsiirrot + yksilölliset julkiset palvelut – maksetut verot

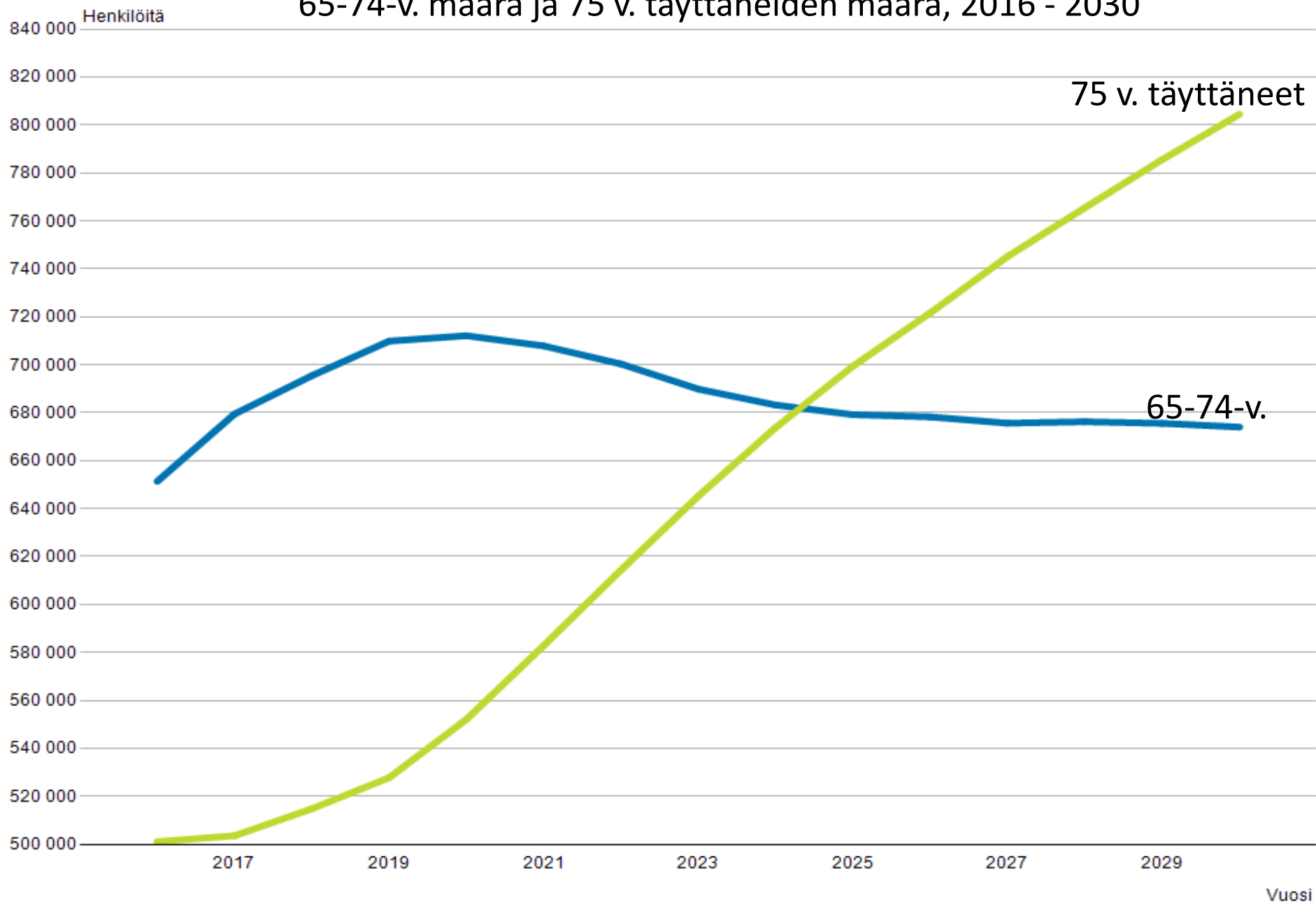

Alle 15 v. osuus väestöstä 1940–2065, prosenttia

Lähde: Tilastokeskus, väestöennuste

65-74-v. määrä ja 75 v. täyttäneiden määrä, 2016 - 2030

Taulukko 1. Nettoverot= verot – etuudet - yksilölliset palvelut (alla Net Transfers) 2011, milj. €

Age	Taxes					Transfers							
	Income Tax	Capital Taxes	Indirect Taxes	Pension Contributions	Other Social Insurance	Earnings related pensions	National pensions	Health and welfare	Unemployment	Family policy	Education	NASNB and subsidies	Net Transfers
0-4	0	1	402	0	0	0	1	1525	0	1815	0	1381	-4319
5-9	1	2	495	0	0	0	4	1394	0	496	1122	1342	-3861
10-14	2	3	638	0	1	0	9	559	0	483	1966	1342	-3716
15-19	69	16	896	101	36	0	24	829	47	285	2262	1513	-3840
20-24	563	56	1300	794	216	2	34	1385	211	4	1730	1560	-1997
25-29	1406	126	1918	1619	443	9	41	1123	291	3	915	1646	1484
30-34	2034	313	2218	2066	566	26	45	896	320	4	339	1727	3839
35-39	2404	672	2185	2204	596	48	51	895	350	2	202	1664	4848
40-44	2715	657	2361	2440	656	100	67	931	368	1	51	1793	5518
45-49	3098	913	2802	2745	730	201	92	1167	395	0	39	2017	6375
50-54	2921	1021	2749	2572	679	411	127	1261	373	0	33	2026	5710
55-59	2688	885	2884	2254	608	907	205	1318	409	0	31	2146	4304
60-64	2408	966	2400	1304	411	3669	393	1327	279	0	31	2139	-348
65-69	1532	734	1345	194	145	5361	356	1050	11	0	29	1549	-4404
70-74	879	422	960	0	73	4064	365	1172	0	0	17	1251	-4533
75-79	562	286	622	0	47	2736	359	1350	0	0	4	933	-3866
80-84	399	259	436	0	32	1824	390	1752	0	0	0	733	-3572
85-90	207	143	214	0	15	829	361	1600	0	0	0	412	-2623
90+	94	82	75	0	6	314	188	1087	0	0	0	177	-1508
Total	23983	7557	26902	18292	5261	20500	3112	22621	3053	3094	8771	27351	-6508

Source: SMA, Income distribution statistics, own calculations.

Lähde: Risto Vaittinen ja Reijo Vanne (2013), Pensions and public finances in Finland: A generational accounting perspective, Finnish Centre for Pensions, Working Papers 01/2013 <http://www.etk.fi/wp-content/uploads/2015/10/WP%2001%202013.pdf>

Taulukko 2. Väestö ikäluokittain, 1 000 henkilöä

	2010	2011	2020	2030	2040	2050	2060	2070	2080	2090	2100
0-4	302	308	314	305	306	315	313	314	319	319	320
5-9	289	298	314	316	307	317	319	317	322	324	324
10-14	297	298	310	322	313	315	324	321	322	327	328
15-19	332	328	297	322	328	315	325	327	325	330	332
20-24	328	338	308	322	338	325	327	336	333	335	340
25-29	346	345	352	319	343	345	337	347	349	347	352
30-34	339	340	350	333	345	357	349	351	360	358	359
35-39	314	321	360	366	336	359	361	353	363	366	364
40-44	350	339	348	359	343	355	367	360	362	371	369
45-49	377	376	320	365	372	343	366	368	361	371	373
50-54	375	372	349	348	360	345	358	370	363	366	374
55-59	384	384	368	315	359	367	341	363	366	360	370
60-64	402	395	357	336	338	351	339	352	364	359	362
65-69	282	297	356	347	301	347	357	334	357	360	355
70-74	223	239	359	329	316	324	340	331	345	358	354
75-79	180	180	237	313	316	282	331	344	323	347	352
80-84	142	144	164	283	275	276	292	313	307	323	338
85-90	80	82	100	149	216	235	223	270	286	274	300
90+	35	37	59	83	161	197	227	250	290	305	324
Total	5375	5400	5622	5831	5964	6071	6195	6320	6418	6499	6590

Source: Riihu et al. (2012).

Taulukko 3. Huollettavaikäisten ikäryhmien kustannuspainojen määrittäminen, kun 0-14-v. paino =1

Ikä	Nettoverot, Meur (1)	Ikäryhmän koko, 1 000 hlö (2)	Nettoverot/ henkilö, 1 000 € (3)=(1)/(2)	Ikäryhmän painotettu keskiarvo 2020 painoin	Huollettava- ikäisten kustan- nuspaino, kun 0-14-v.=1
0-4	-4319	309	-13.98		
5-9	-3861	299	-12.91	0-14-v.	0-14-v.
10-14	-3716	299	-12.43	-13.11	1
15-19	-3840	328	-11.71		
20-24	-1997	333	-6.00		
25-29	1484	345	4.30		
30-34	3839	340	11.29		
35-39	4848	321	15.10		
40-44	5518	339	16.28		
45-49	6375	376	16.95		
50-54	5710	372	15.35		
55-59	4304	384	11.21		
60-64	-348	395	-0.88		
65-69	-4404	297	-14.83	65-74-v	65-74-v.
70-74	-4533	239	-18.97	-16.90	1.29
75-79	-3866	180	-21.48		
80-84	-3572	144	-24.80		
85-90	-2623	82	-31.99	Yli 74-v.	Yli 74-v.
90+	-1508	37	-40.76	-26.27	2.00

Yhteenveto

Vuoden 2020 väestöpainoin
keskim. nettoverot/henkilö,
1 000 €

0-14-v.   -13.11
65-74-v.   -16.90
Yli 74-v.   -26.27

Keskim. nettoverot/henkilö
painotettu huollettavaikäis-
ten kustannuspaino, kun
0-14-v. paino=1

0-14-v.   1
65-74-v.   1.29
Yli 74-v.   2.00

Lähde: Taulukot 1 ja 2,
edelliset diat

Vaadittavan työllisyysasteen riippuvuus huoltosuhteesta

Keränen (2017) <https://www.labour.fi/ptblogi/2017/02/07/milla-tyollisyysasteella-voisimme-parjata-tulevaisuudessa/> korjaa

Hetemäen (2017) http://www.slideshare.net/vatt_tutkimus/martti-hetemki-unemployment-insurance-reform

johtaman julkisen talouden perusjäämän tasapainossa pitävän työllisyysasteen ER^* muotoon

(1) $ER^* = a(1 + DR)$, jossa DR = huoltosuhde ja $a = 0,455$, a :n arvo on laskettu siten, että työllisyysaste tasapainottaa perusjäämän v. 2015. Keränen laskee, että $ER^*(2015) = 0,72$.

Taulukon 3 perusteella:

- 65-74-v. nettomenot/henkilö ovat 1,29-kertaiset 0-14-v. nettomenot/henkilö nähden ja yli 74-v. nettomenot/henkilö ovat kaksi kertaa suuremmat kuin 0-14-v. nettomenot/henkilö.

Kirjoitetaan Ikäryhmien nettomenot/henkilö painoilla korotettu huolettavien määrä D^* muotoon

(2) $D^* = D1 + 1.29D2 + 2.00D3$, jossa $D1$ = 0-14-v., $D2$ = 65-74-v. ja $D3$ = Yli 74-v. määrä.

Vaadittava työllisyysaste voidaan nyt kirjoittaa muotoon

(3) $ER^* = a(1 + bDR^*)$, $DR^* = DR + 1.29DR2 + 2DR3$, $DR1$ = 0-14/15-64, $DR2$ = 65-74/15-64, $DR3$ = Yli 74/15-64

b määritetään vuoden 2015 tasolla asettaen $ER^*(2015) = 0,72$ yhtälössä (3). Kun taulukon 4 mukaan $DR^*(2015) = 0,78$, $b = 0,747$.

Taulukko 4. Perusjäämän tasapainottava työllisyysaste ER*

	0- 14 Väestö (1)	15 – 64 Väestö (2)	DR1 (3)= (1)/2	65 – 74 Väestö (4)	DR2 (5)= (4)/(2)	Yli 74 Väestö (6)	DR3 (7)= (6)/(2)	DR*	ER*
2014	896 608	3 483 757	0,26	615 487	0,18	475 901	0,14	0,77	0,717
2015	897 703	3 468 885	0,26	642 818	0,19	480 839	0,14	0,78	0,720
2016	900 063	3 459 177	0,26	651 318	0,19	501 067	0,14	0,78	0,720
2017	902 833	3 447 090	0,26	679 418	0,20	503 516	0,15	0,82	0,734
2018	904 440	3 439 268	0,26	695 399	0,20	514 795	0,15	0,82	0,734
2019	904 802	3 432 329	0,26	709 830	0,21	527 750	0,15	0,83	0,737
2020	905 177	3 425 880	0,26	712 082	0,21	552 074	0,16	0,85	0,744
2021	903 955	3 420 752	0,26	707 828	0,21	582 847	0,17	0,89	0,757
2022	902 729	3 417 736	0,26	700 293	0,20	614 369	0,18	0,88	0,754
2023	900 499	3 418 815	0,26	689 826	0,20	645 204	0,19	0,90	0,761
2024	897 270	3 418 757	0,26	683 189	0,20	673 773	0,20	0,92	0,768
2025	893 229	3 419 199	0,26	679 167	0,20	699 393	0,20	0,92	0,768
2026	889 946	3 418 471	0,26	678 222	0,20	721 593	0,21	0,94	0,774
2027	886 761	3 417 247	0,26	675 605	0,20	745 116	0,22	0,96	0,781
2028	884 587	3 414 142	0,26	676 201	0,20	765 452	0,22	0,96	0,781
2029	882 997	3 411 054	0,26	675 535	0,20	785 524	0,23	0,98	0,788
2030	881 745	3 408 861	0,26	673 979	0,20	804 447	0,24	1,00	0,795

$$DR^*=DR1+1,29DR2+2DR3$$

$$ER^*=0,455(1+0,747DR^*)$$

Lähde: Tilastokeskus ja
omat laskelmat

Kiitän Henri Kerästä, joka tarkisti tämän tarkastelun mukaisen laskelman. Hän päätyi tuloksiin, joiden mukaan esim. $ER^*(2030)=0,782$ eli ero yllä olevan taulukon $ER^*(2030)=0,795$ on 0,003. Keräsen laskelma on tässä esitettyä tarkempi, koska hän käytti useampaa desimaalia.

Lopuksi

- Perusjäämän tasapainottava työllisyysaste

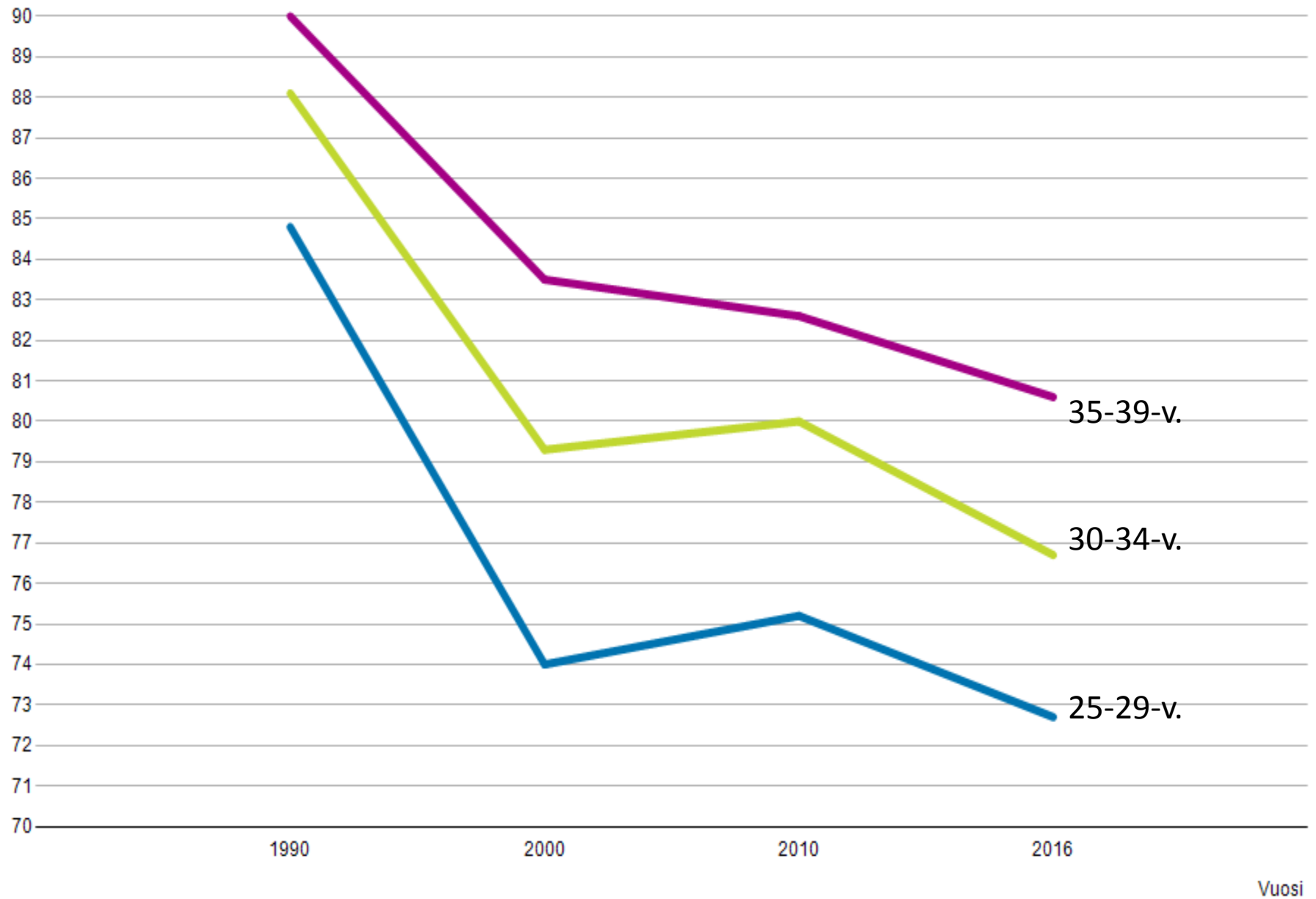
(1) $ER^* = b(1 + DR)$, $DR = \text{huoltosuhde}$

- $DR = \text{huollettavien määrä} / \text{työikäisten määrä} = (\text{alle 15 v.} + \text{yli 64 v. määrä}) / 15\text{-}64 \text{ v. määrä}$
- Yhtälö (1) ei ota huomioon eri ikäisten huollettavien erisuuruisia nettomenoja/henkilö
- Lasten aiheuttamat nettomenot ovat pienemmät kuin vanhusten
- Yli 74 v. aiheuttamat nettomenot ovat suuremmat kuin 65-74-vuotiaiden
- Tämä on tärkeä ottaa huomioon, koska yli 74 v. määrä kasvaa 60 % 2016 – 2030.
- Sen sijaan lasten ja 65-74-v. määrä pysyy käytännössä ennallaan 2016 – 2030.
- 65-74-v. nettomenot/henkilö ovat 29 % suuremmat kuin 0-14-vuotiailla.
- Yli 74 v. nettomenot/henkilö ovat 100 % suuremmat kuin 0-14-vuotiailla.
- Ikäryhmien nettomenot/henkilö ja ikäryhmien koot huomioon ottava perusjäämän tasapainottava työllisyysaste nousee nykyisestä 69 %:sta noin 79 %:iin 2030.

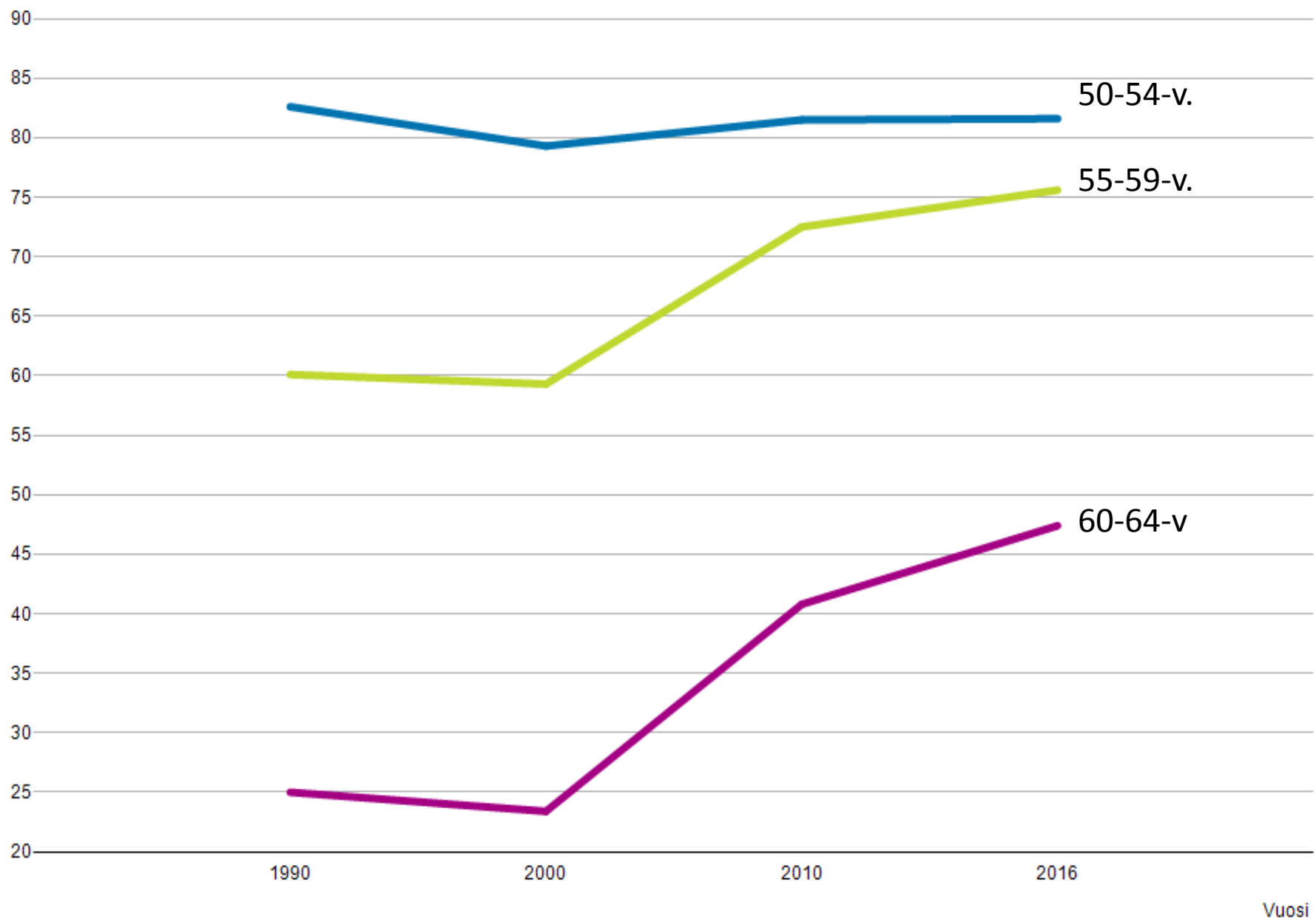
Liite: Työmarkkinoiden toimivuudesta ja julkisen talouden riskeistä

- **25-40-vuotiaiden ja 50-64-vuotiaiden työllisyysasteet**
- **Työllisyysaste suurimmissa maakunnissa sekä Ahvenanmaalla ja Pohjanmaalla**
- **Työttömyys ja avoimet työpaikat suurimmissa seutukunnissa**
- **Työttömyyden riski ja työttömyyden keskimääräinen kesto**
- **Julkisen talouden korkoriskistä ja takausriskien suuruus**

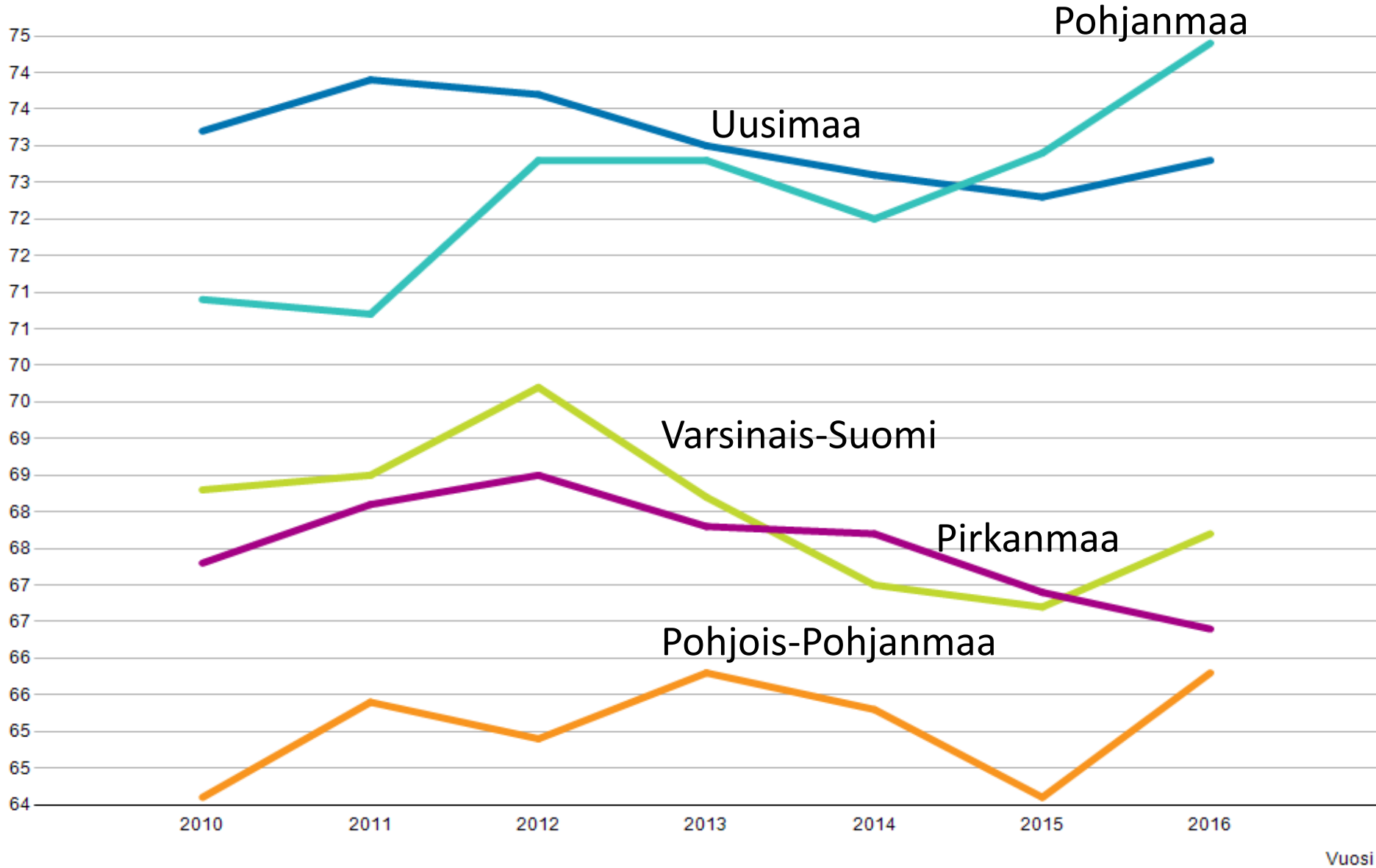
25-39-vuotiaiden työllisyysasteet 1990, 2000, 2010 ja 2016, %

50-64-vuotiaiden työllisyysasteet 1990, 2000, 2010 ja 2016, %

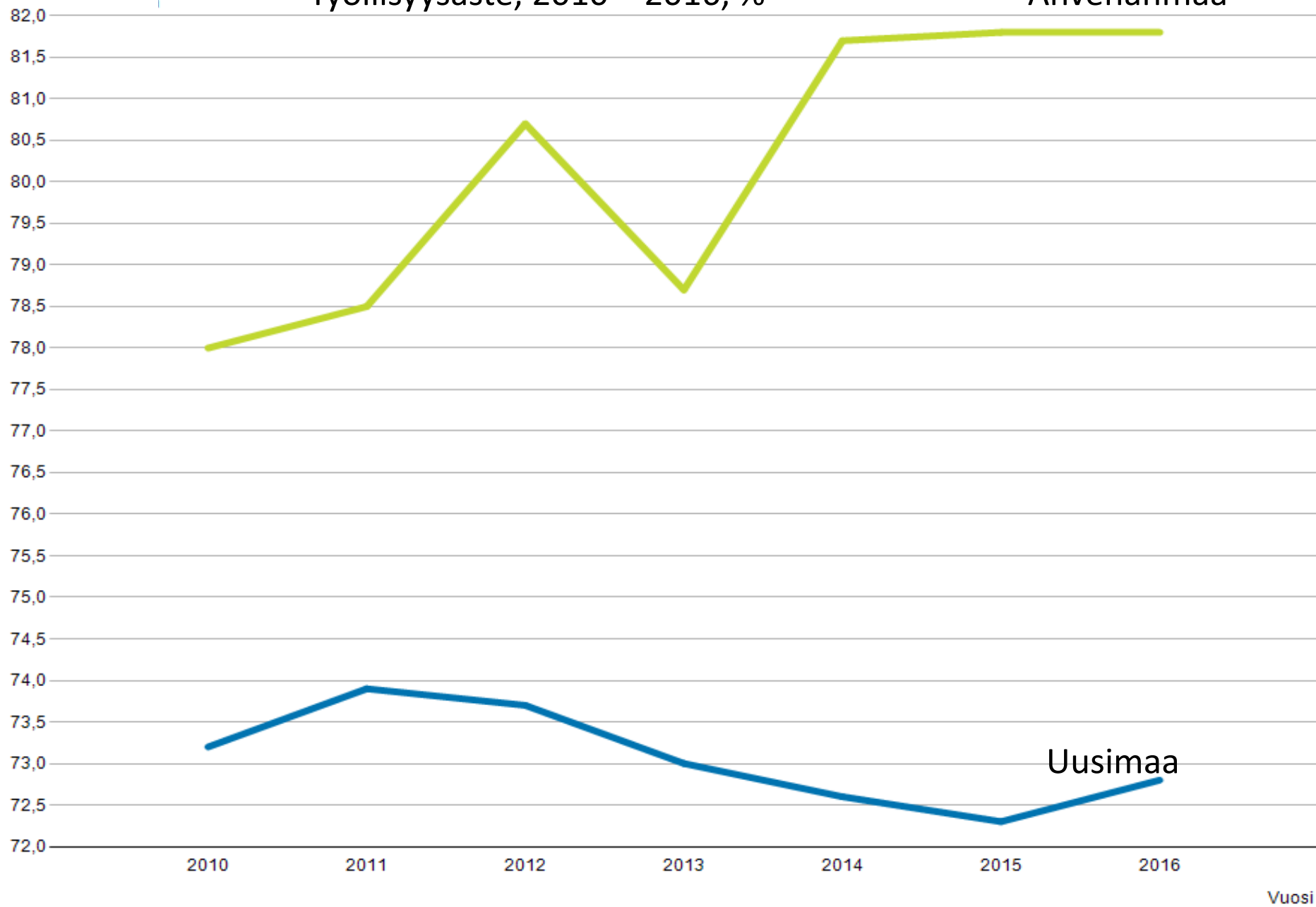

Työllisyysaste 2010 – 2016, %

Työllisyysaste, 2010 – 2016, %

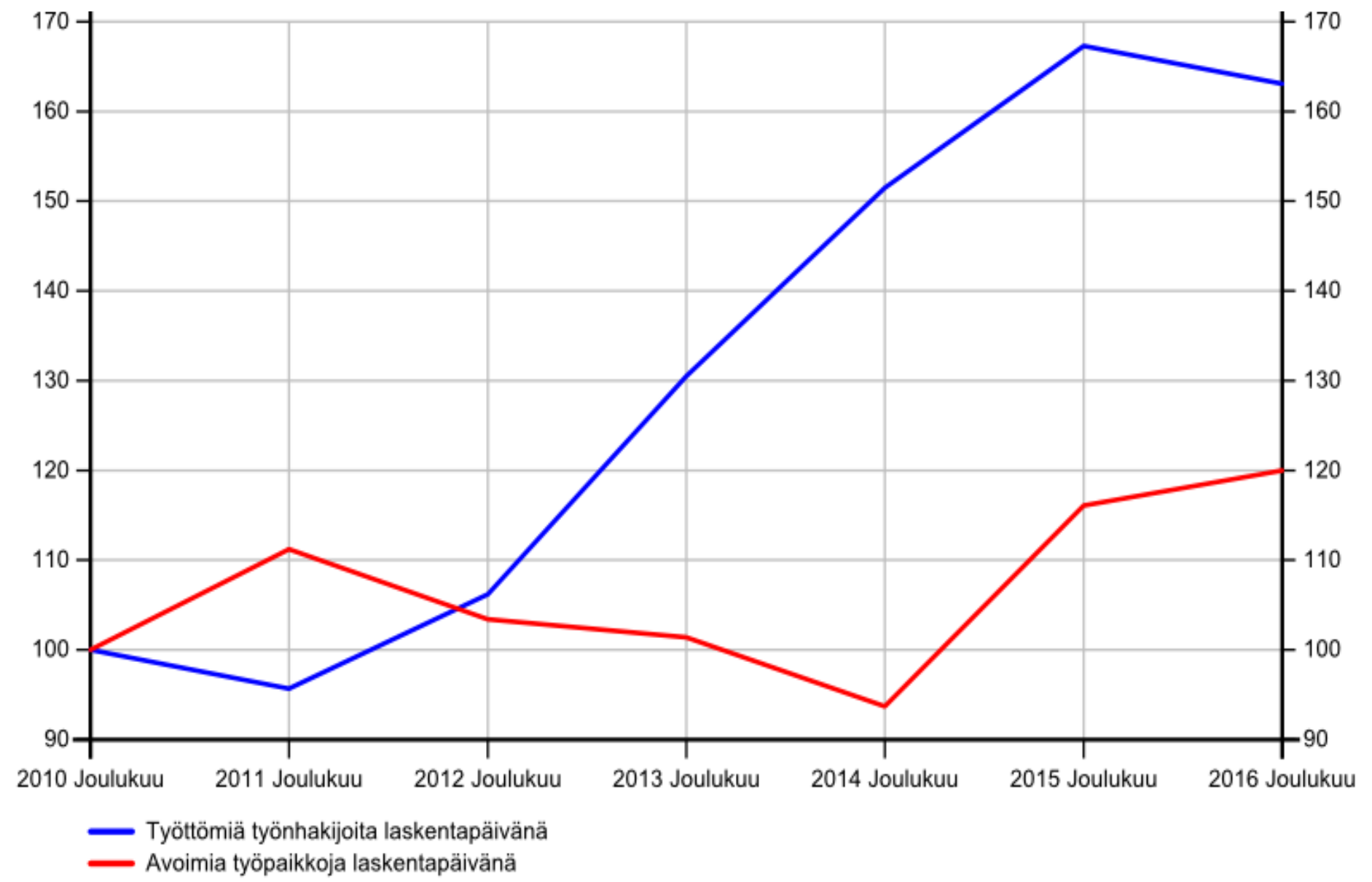
Ahvenanmaa

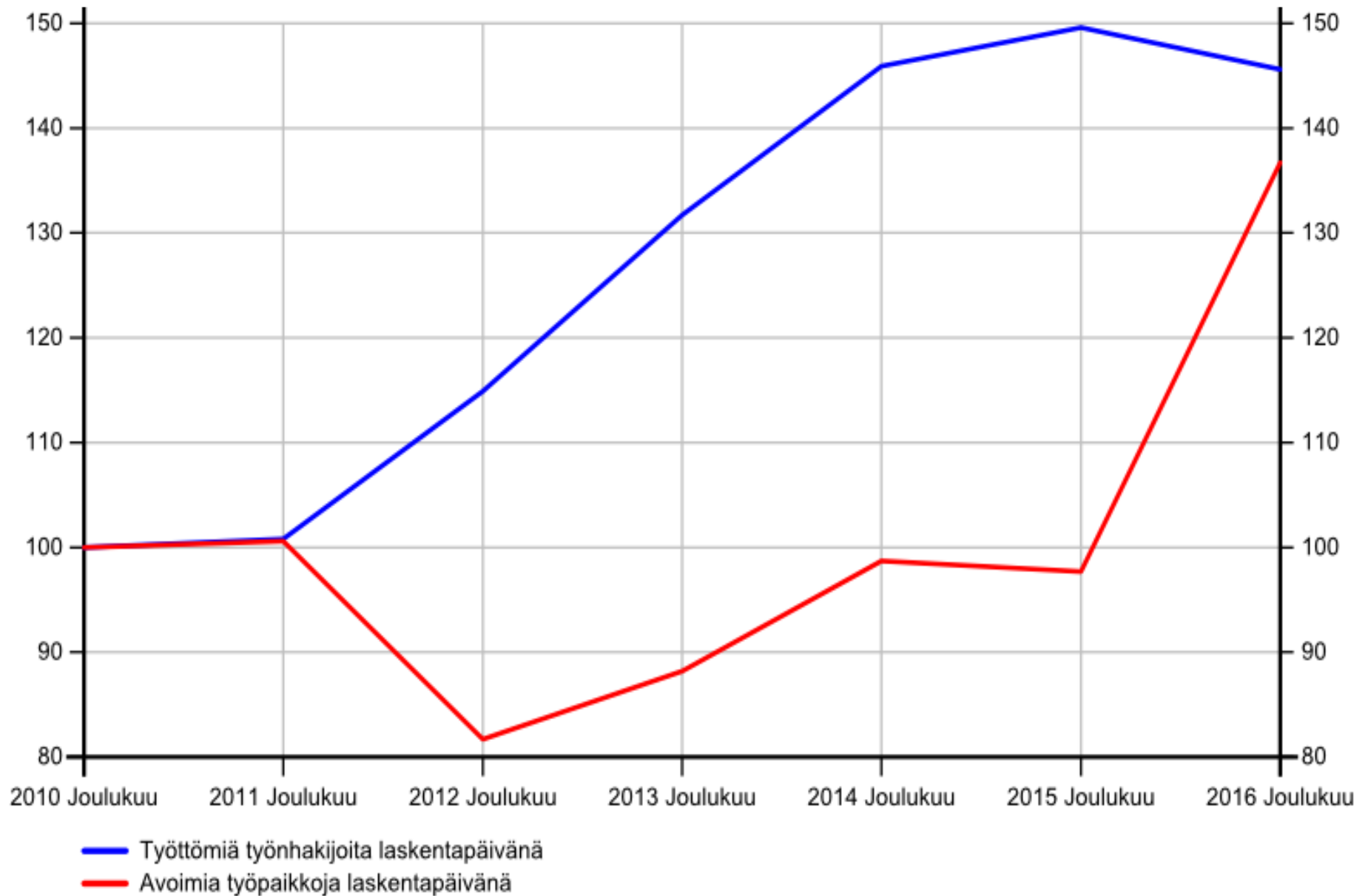
Vuosi

Uusimaa

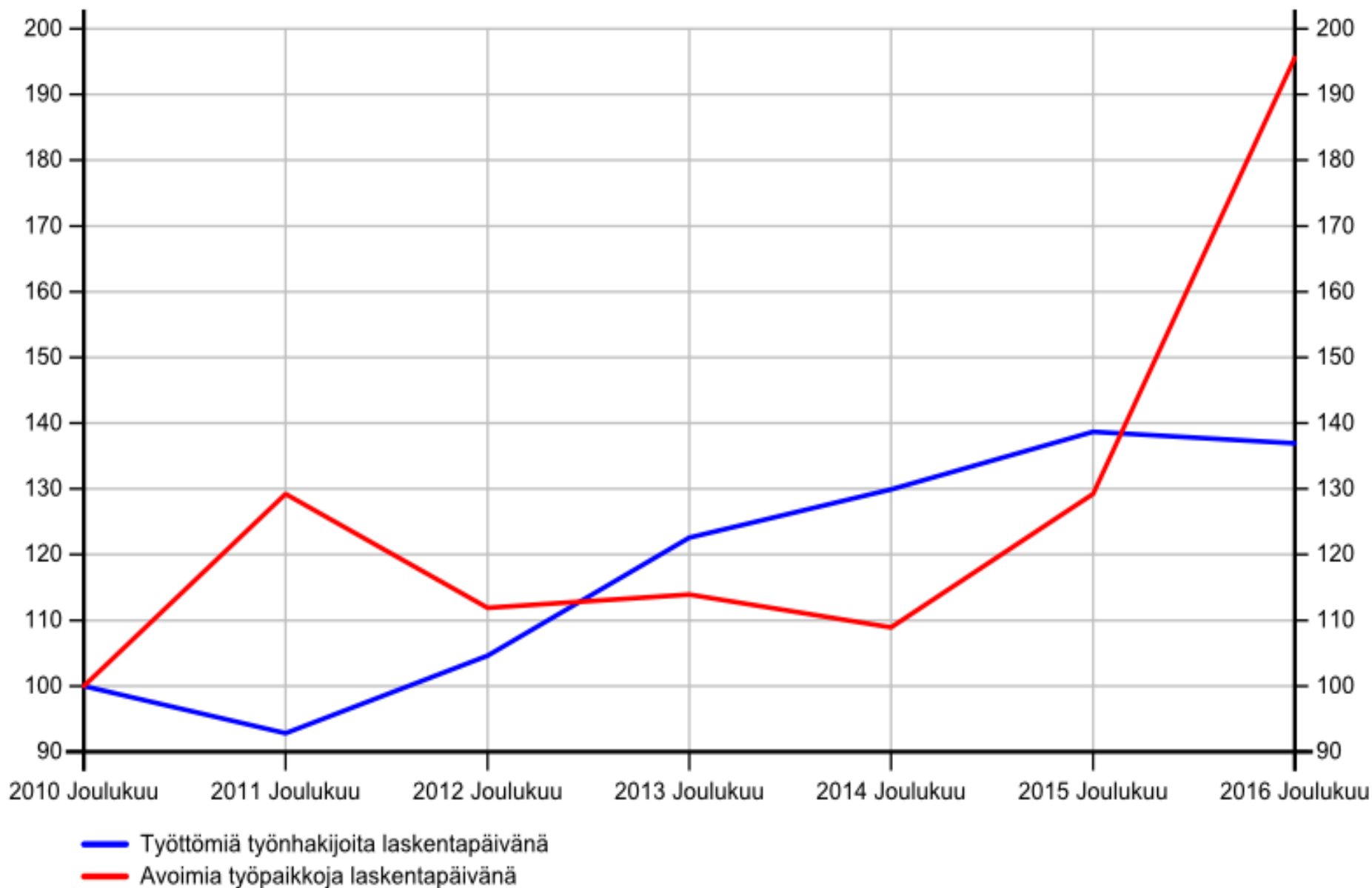
Helsingin seutukunnan työttömyys ja avoimet työpaikat, indeksi, 2010:12= 100

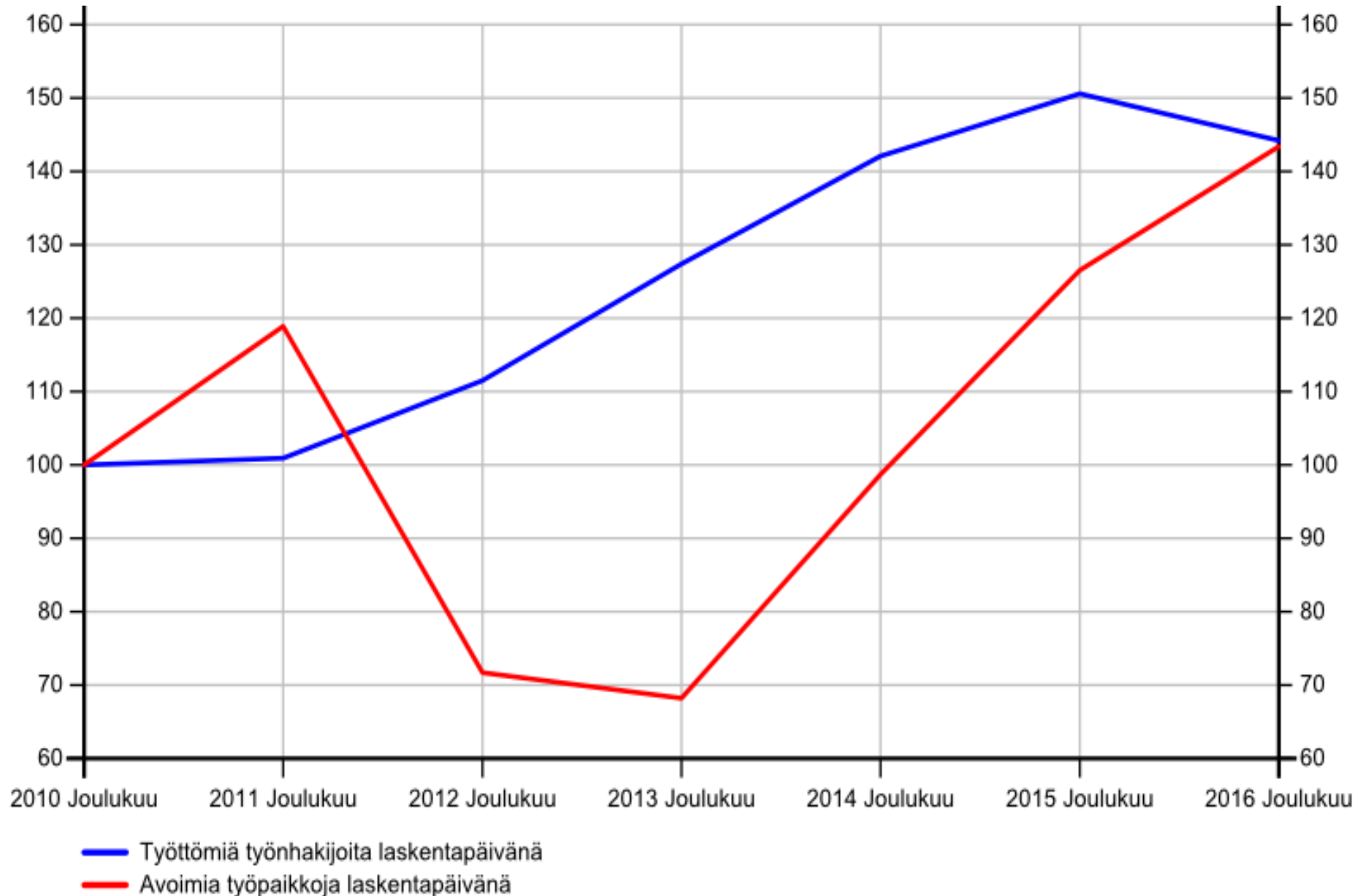
Oulun seutukunnan työttömyys ja avoimet työpaikat, indeksi, 2010:12= 100

Tampereen seutukunnan työttömyys ja avoimet työpaikat, indeksi, 2010:12= 100

Turun seutukunnan työttömyys ja avoimet työpaikat, indeksi, 2010:12= 100

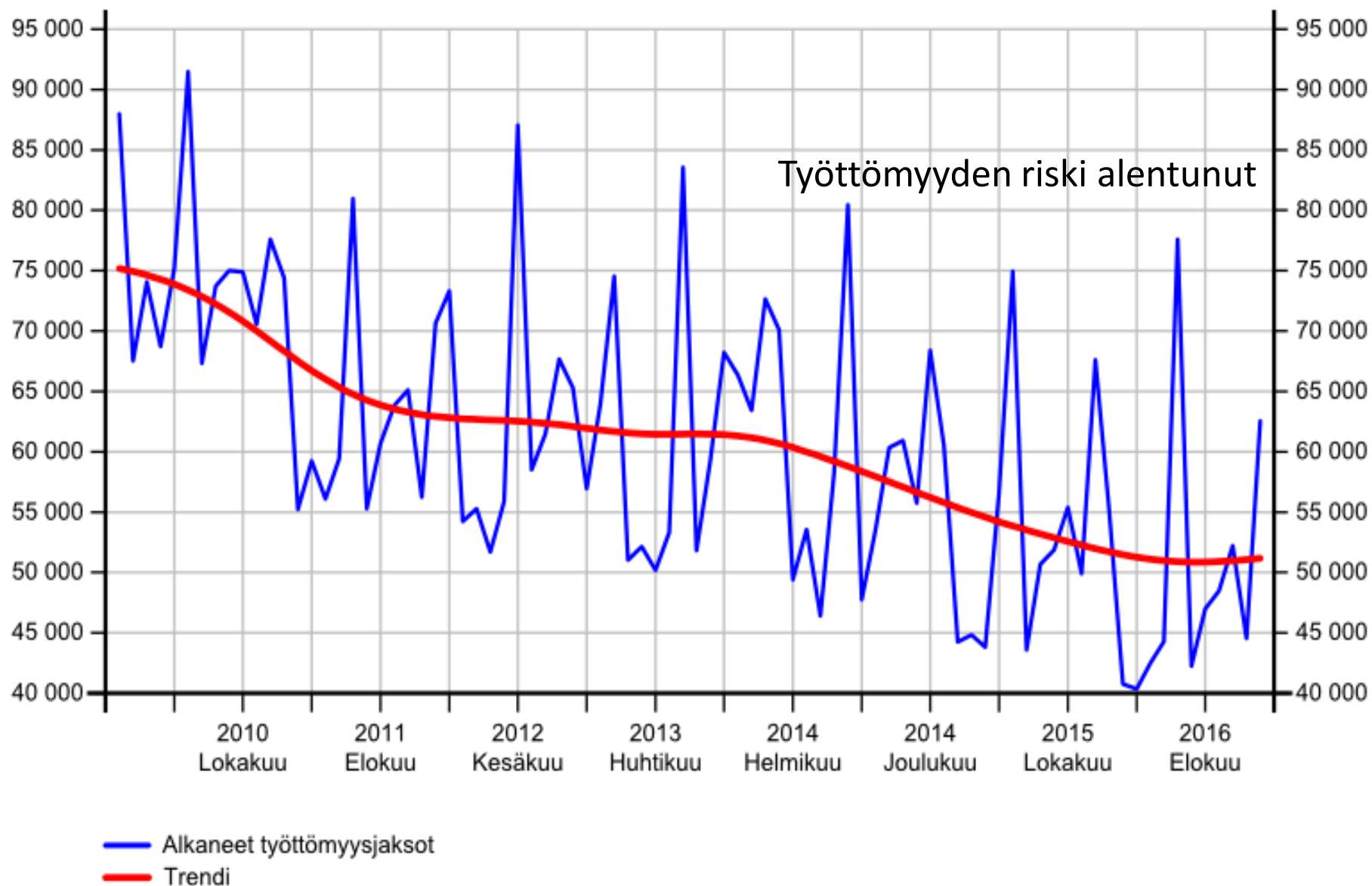
Työttömät työnhakijat, koko maa ja neljä suurinta seutukuntaa, joulukuussa 2010 – 2016, henkilöä

	Koko maa	Helsinki	Turku	Tampere	Oulu	Suurimmat seutukunnat yhteensä	Muu Suomi
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(2)+(3)+(4)+(5)	(7)=(1)-(6)
2010	247 117	51 557	14 141	21 173	12 218	99 089	148 028
2011	237 335	49 362	14 267	19 644	12 321	95 594	141 741
2012	258 599	54 738	15 771	22 149	14 035	106 693	151 906
2013	296 435	67 268	18 022	25 953	16 091	127 334	169 101
2014	325 662	78 115	20 093	27 508	17 828	143 544	182 118
2015	343 278	86 271	21 294	29 367	18 275	155 207	188 071
2016	330 540	84 115	20 395	28 989	17 789	151 288	179 252
Muutos 2010-16	83 423	32 558	6 254	7 816	5 571	52 199	31 224
%	34 %	63 %	44 %	37 %	46 %	53 %	21 %

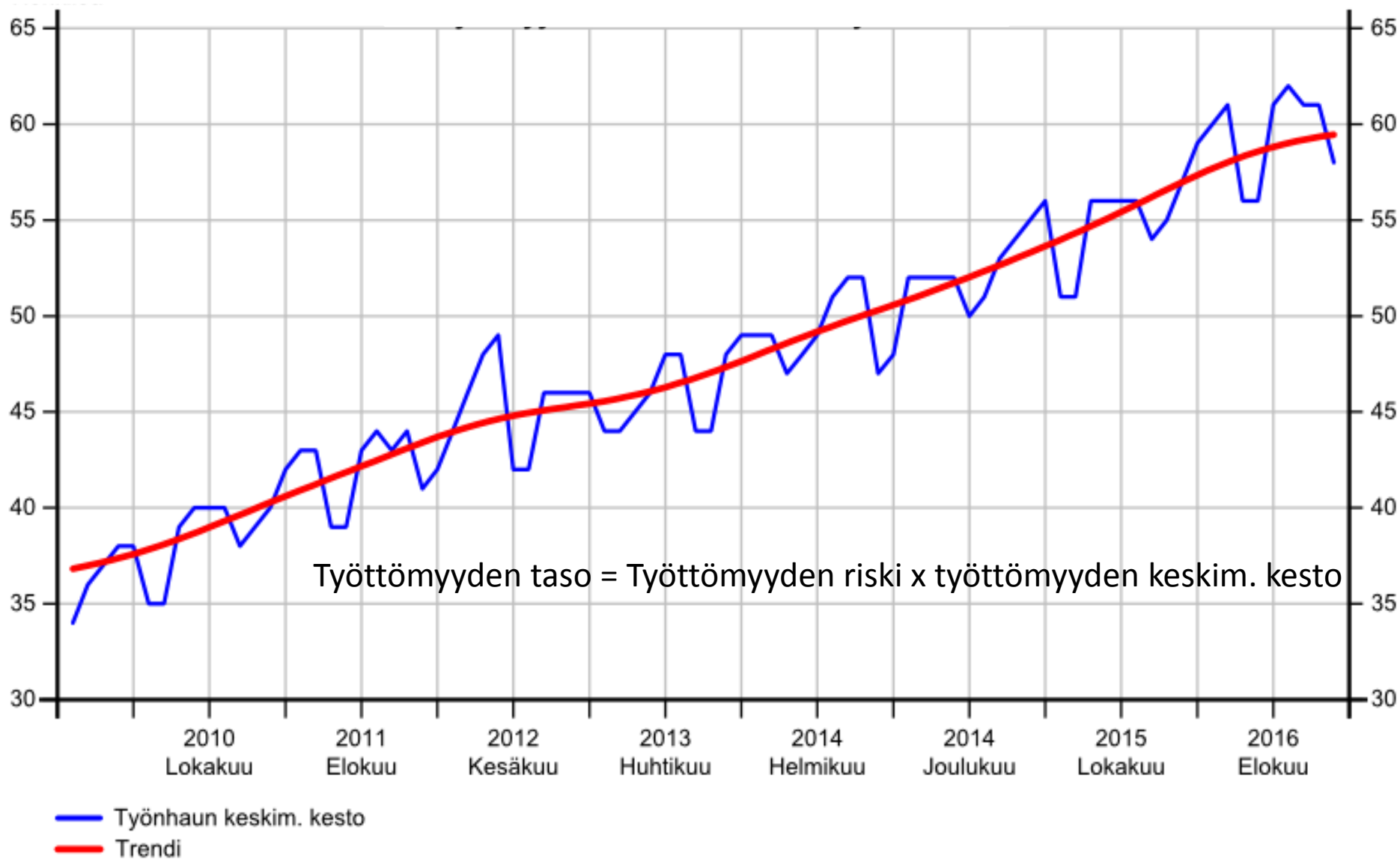
Lähde: TEM

Neljän suurimman seutukunnan työttömyyden kasvu 52 199 ja muun Suomen 31 224 henkilöä

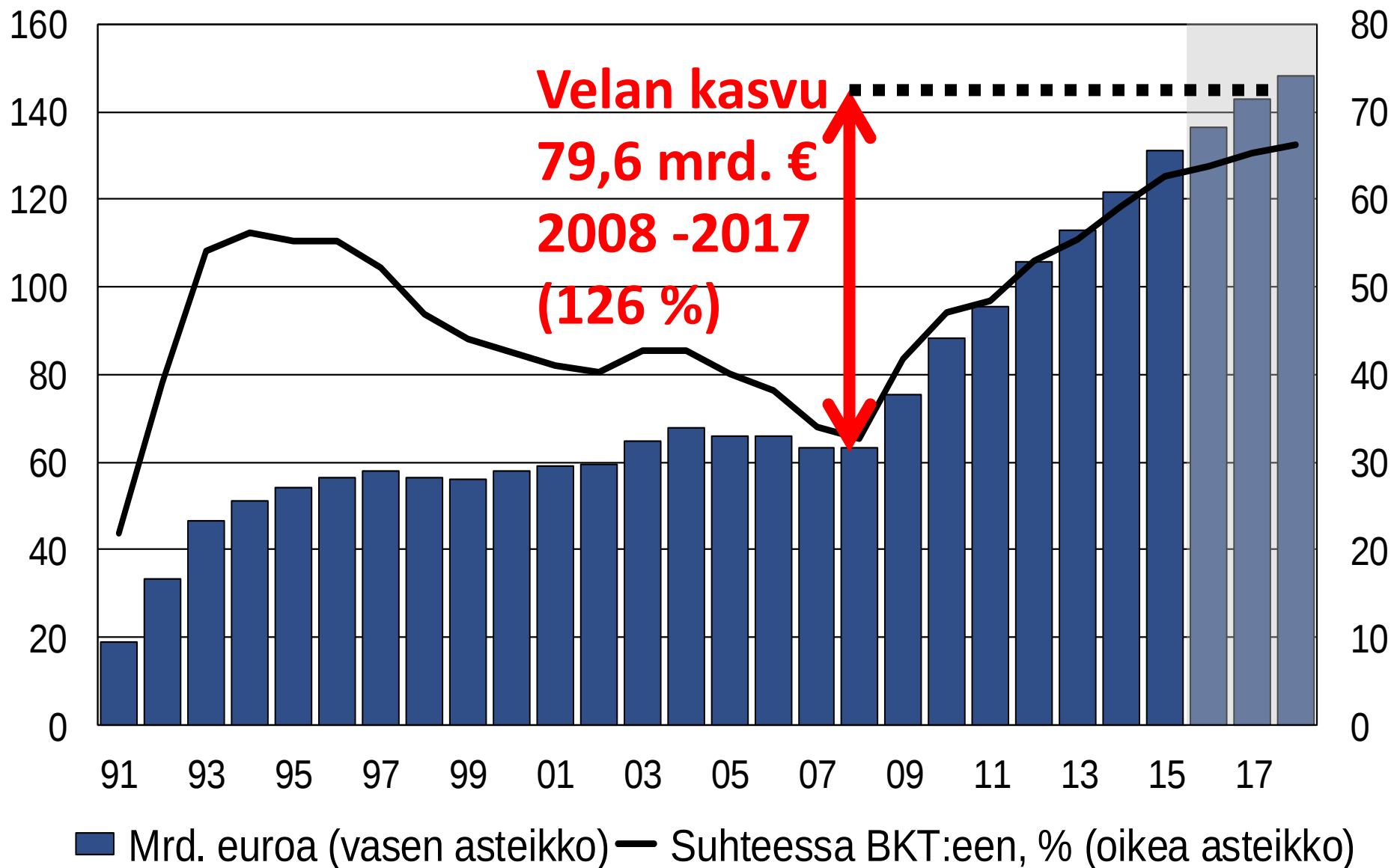
Alkaneet työttömyysjaksot, tammikuu 2010 - joulukuu 2016

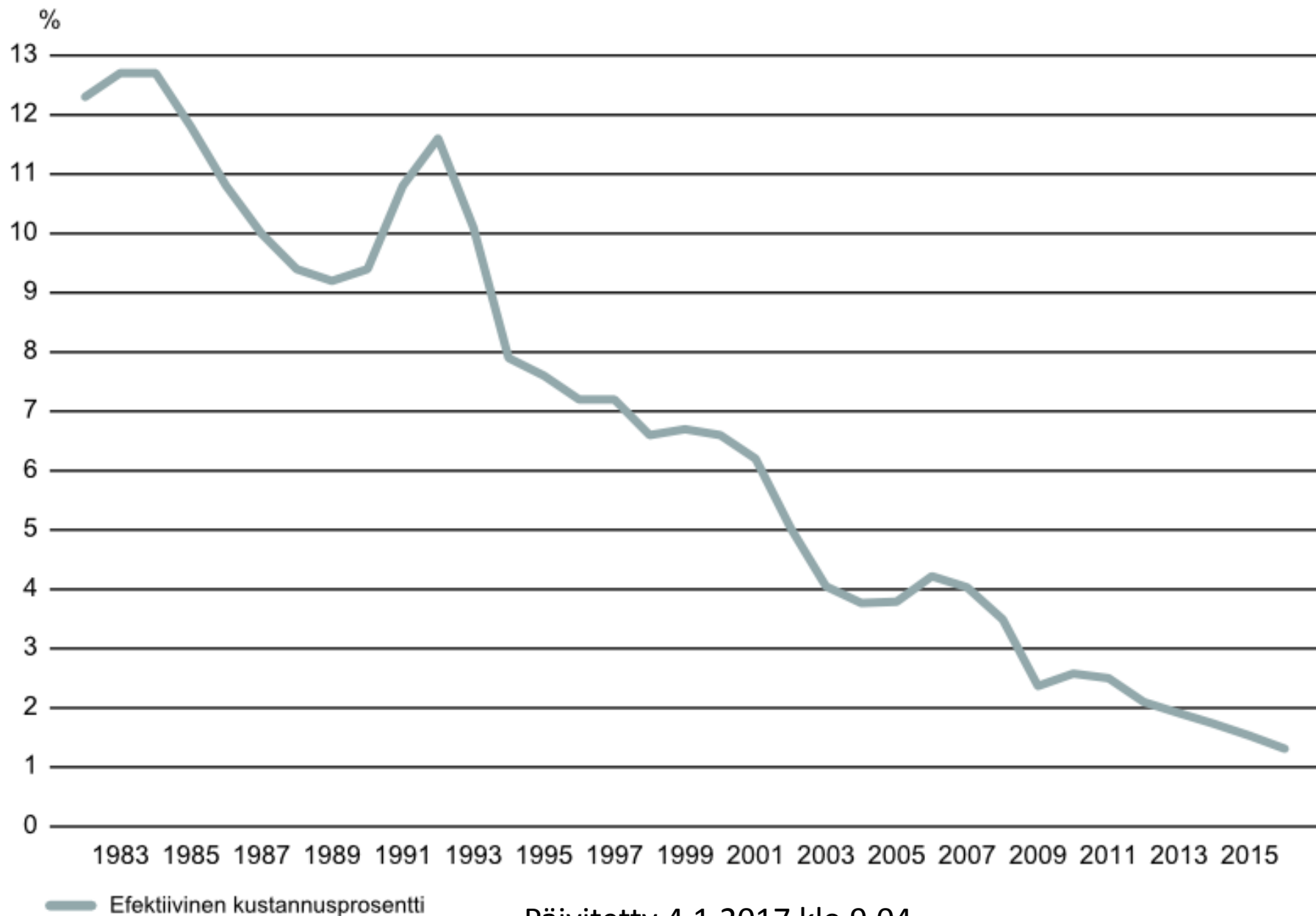
Työttömyyden keskimääräinen kesto, tammikuu 2010-joulukuu 2016, viikkoa

Julkisyhteisöjen velka

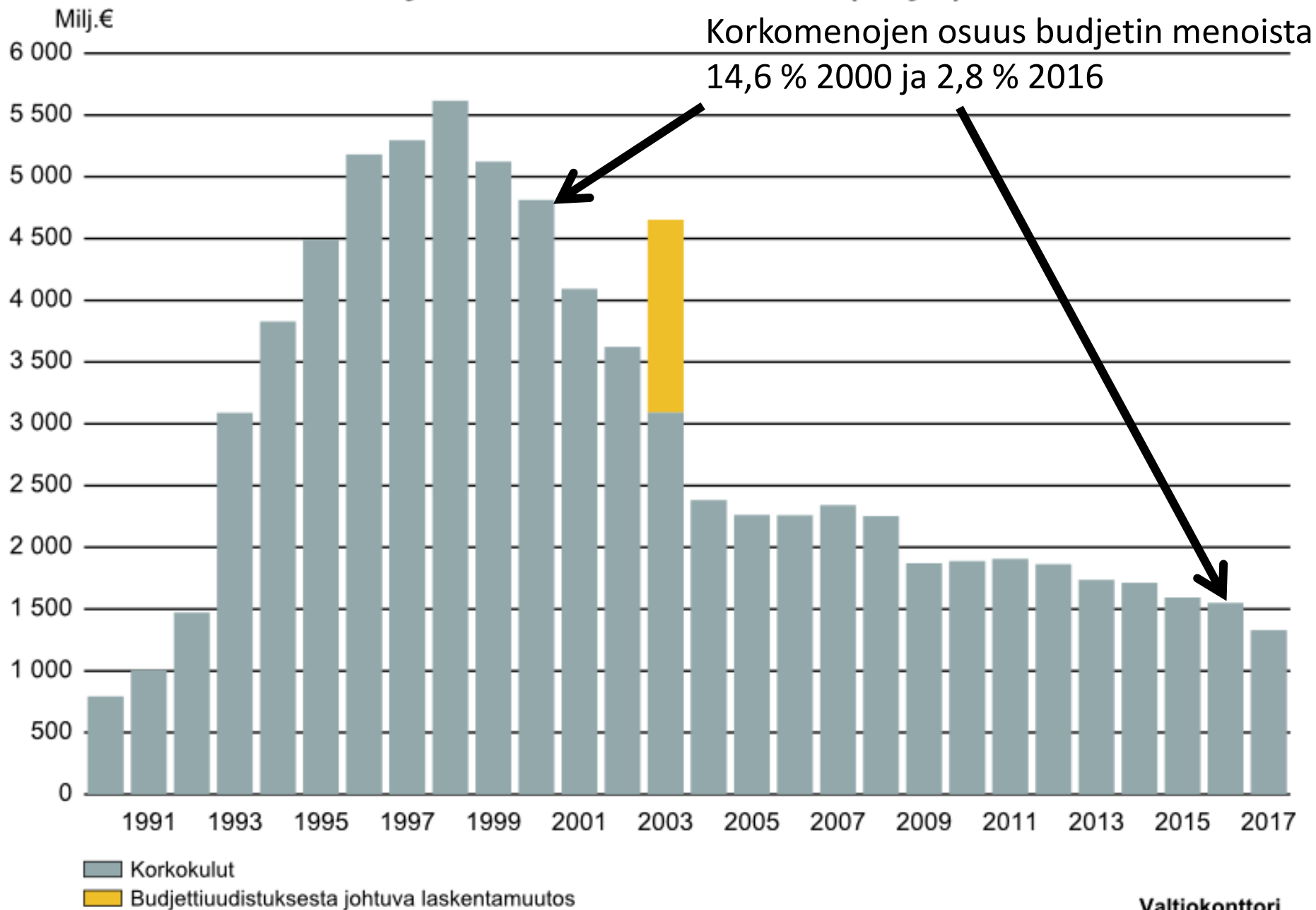

Valtionvelan efektiivinen kustannus

Päivitetty 4.1.2017 klo 9.04

Budjettitalouden korkokulut (Milj.€)

Korkoriski

Jos valtion ja kuntien velan kesrikorko nousisi esim. 5 %-yksikköä

- Valtion alijäämä kasvaisi n. 5 mrd. euroa
- Kuntien alijäämä kasvaisi n. 1 mrd. euroa

Pitkien korkojen nousun vaikutus työeläkelaitoksiin

- Nostaisi laitosten korkotuottoja mutta todennäköisesti laskisi niiden osaketuottoja
- Nettovaikutus voisi olla eläkemaksujen (ml. kunnat ja valtio) nostopaineen lasku; työeläkelaitosten sijoituksista osakesijoitukset n. 48 %, korkosijoitukset n. 44 % 2016:Q3
- Olennaista on, etteivät eläkerahastojen tuotot ole käytettävissä valtion, kuntien ja muun julkisen sektorin n. 142 mrd. € (n. 70 % suhteessa BKT:een) velan hoitoon

Valtioiden lainakannan kesrikorko voi nousta merkittävästi, jos

- Inflaatio nousee
- Keskuspankkien pitkiä korkoja alentanut määrällinen elvytys vähenee tai päättyy
- Luottamus valtioiden korkeiden velkojen velanmaksukykyyn tai -haluun vähentyy

Muutos voi olla nopea (USA:n liittovaltion lainakoron selvä nousu vaalien jälkeen)

Julkisen talouden velkaantumisen vakauttavan työllisyysasteen riippuvuus korosta ja kasvusta

Julkisen velan ja BKT:n suhteen vakauttava perusjäämäsuhte voidaan kirjoittaa muotoon

$$(1) \text{ PB/Y} = (\text{D/Y})(\text{r-g})/(1+g),$$

jossa PB=perusjäämä (tasapaino ilman korkomenoja), Y=nimellinen BKT, D= julkinen bruttovelka, r= velan nimellinen korko ja g=BKT:n nimellinen kasvuvauhti.

Jos esim. velan nimelliskorko= 6 % ja g= 3 % (BKT:n reaalikasvu 1 % ja inflaatio 2%) ja velkasuhde D/Y= 70 %, niin vaadittava perusjäämäsuhte on

$$(2) \text{ PB/Y} = 0,7(0,06 - 0,03)/1,03 = 0,02$$

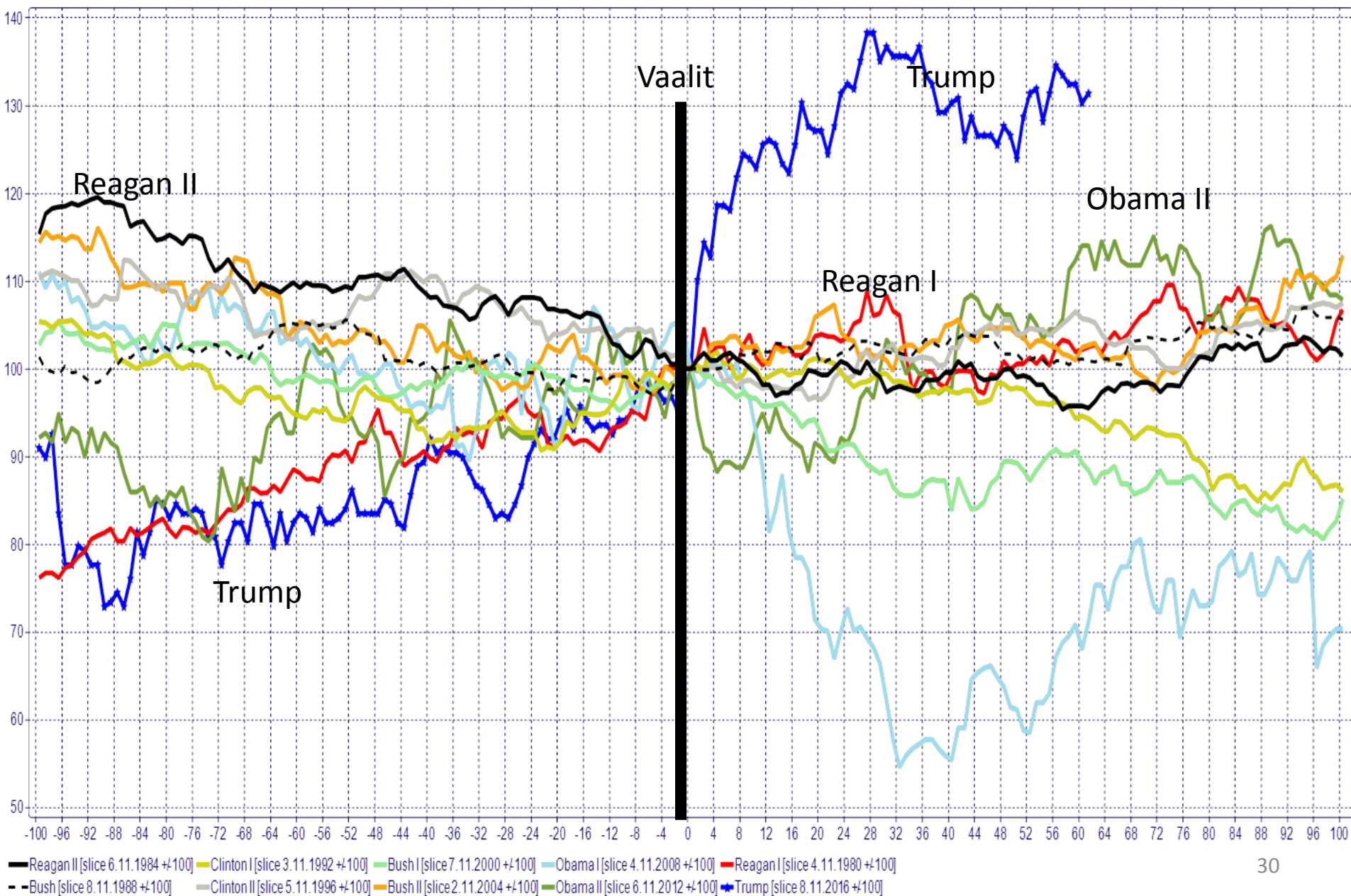
Eli velan vakauttava perusjäämän pitäisi olla 2 % suhteessa BKT:een.

Miten korkea työllisyysaste tarvittaisiin tällöin velkasuhteen vakauttamiseksi?

- Kun 1 %-yks. työllisyysasteen nousu parantaa tasapainoa 0,4 % suhteessa BKT:een, tarvitaan 5 %-yksikköä korkeampi työllisyysaste tasapaino/BKT nostamiseksi 2 %-yksiköllä
- Eli tällöin tarvittaisiin peräti 80 % + 5 %-yks. eli 85 %:in työllisyysaste v. 2030.

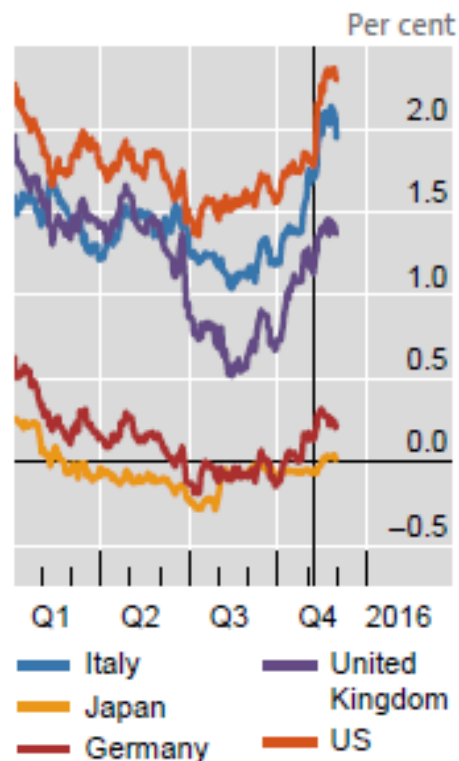
USA:n presidentinvaalien vaikutus USA:n liittovaltion 10 v. korkoon, +/- 100 päivää vaaleista

Korkopistettä

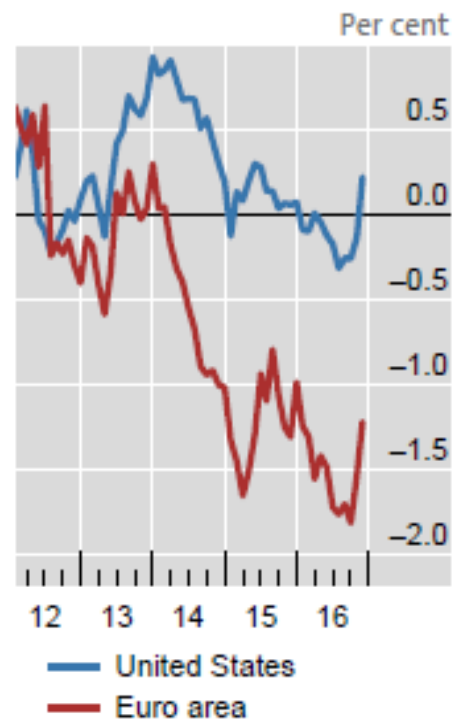

Markkinoiden reaktio Trumpin valintaan USA:ta laajemmin

Ten-year government bond yields

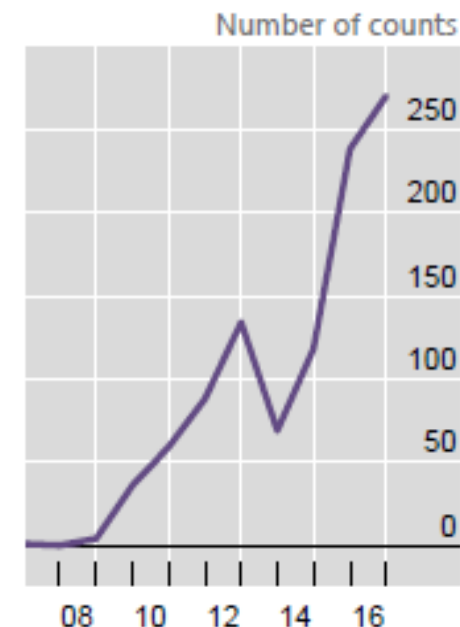
Ten-year term premium¹

Forward OIS curve

News articles questioning monetary effectiveness²

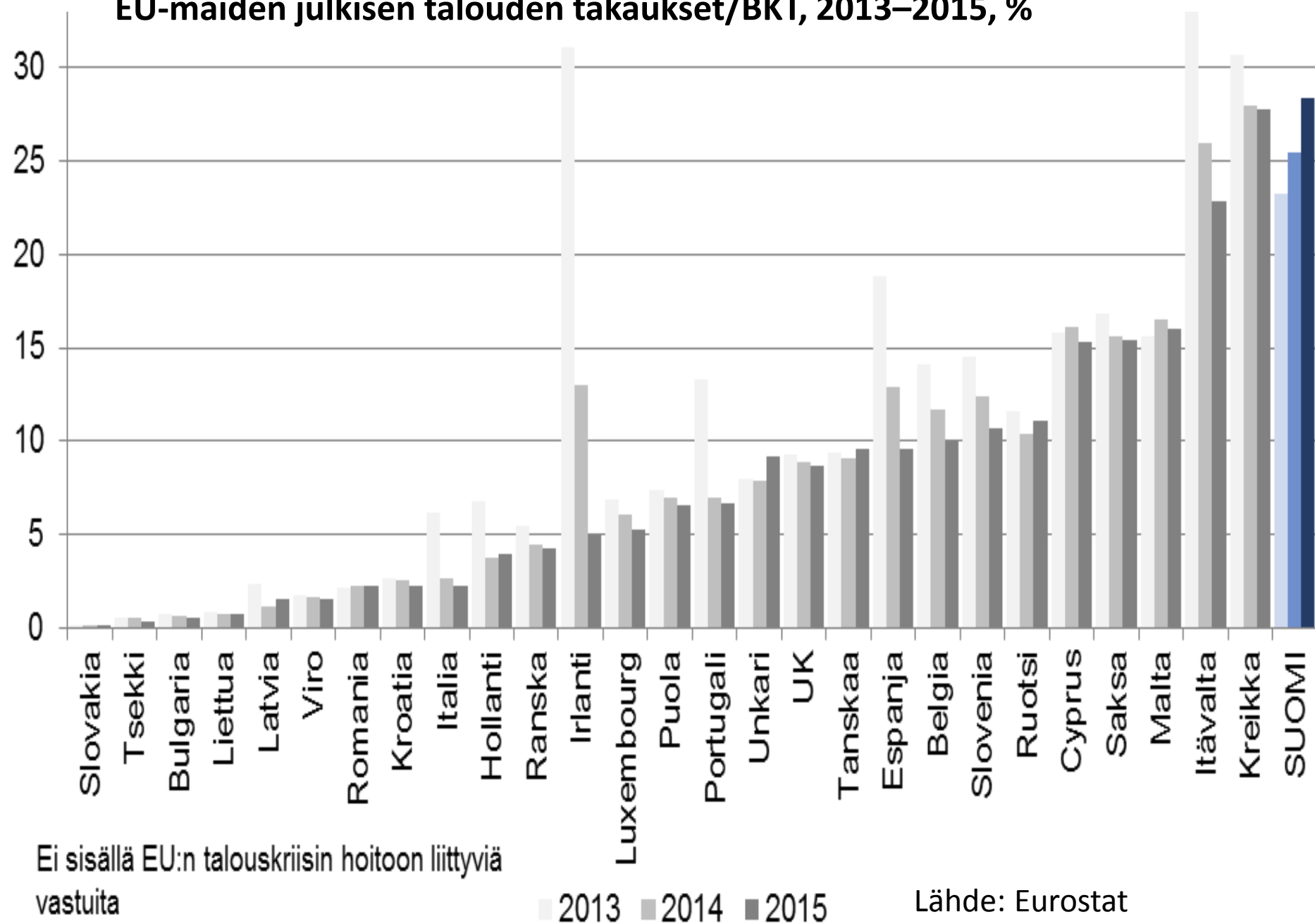

The vertical line indicates 8 November 2016, the day of the US presidential election.

¹ Based on a joint macroeconomic and term structure model – see P Hördahl and O Tristani, "Inflation risk premia in the term structure of interest rates", *BIS Working Papers*, no 228, May 2007; for the euro area, French government bond data; based on preliminary data for November 2016. ² Total number of articles per year from major news outlets that mention "ineffective", "less effective" or "limits of monetary policy" in the context of discussions about the Bank of Japan or the ECB. The number for 2016 is annualised.

Sources: Bloomberg; Factiva; BIS calculations.

EU-maiden julkisen talouden takaukset/BKT, 2013–2015, %

Ei sisällä EU:n talouskriisin hoitoon liittyviä vastuita

Lähde: Eurostat